

TWEE “RECHTVAARDIGEN ONDER DE VOLKEREN”

Bronnen: Herman van Rens en database Yad Vashem

Op 10 september 2003 werd in de synagoge van Meerssen, namens de ambassadeur van Israël, postuum de Yad Vashem-onderscheiding uitgereikt aan:

**Mevrouw Maria Helena Erkens-Rompen (geb. 21-3-1898; overl. 12-5-1952) en
De Heer Jan Willem Erkens (geb. 4-2-1901; overl. 15-5-1974)**

Beiden woonden tijdens de Tweede Wereldoorlog in Beek aan de Sanderboutlaan. Zij hadden vijf kinderen van vijf tot vijftien jaar oud. Jan Willem werkte op een advocatenkantoor en Maria zorgde voor het huishouden. Zij hebben met gevaar voor eigen leven een Joodse medeburger beschermd. Daarom worden zij, aldus de ambassadeur, gehuldigd als “Rechtvaardige onder de Volkeren”.

De Joodse medeburger is de, destijds eveneens in Beek wonende en dertigjarige, arts Max Rens. Hij is op 6 november 2005 overleden. Hij is het ook, die de Yad Vashem-onderscheiding voor zijn redders heeft aangevraagd.

Max Rens moest, als katholiek gedoopte Jood, onderduiken in augustus 1942. De bezetters hadden besloten alle katholiek gedoopte Joden naar Westerbork, en naar Auschwitz te deporteren als represaille tegen een pastorale brief van de bisschoppen van Nederland, waarin werd geprotesteerd tegen de behandeling van de Joden. De heer en mevrouw Erkens boden toen spontaan en belangeloos een onderduikplaats aan en Max werd als vermiste opgegeven. Max bleef anderhalf jaar bij Erkens en was gedwongen al die tijd binnen te blijven, terwijl de heer en mevrouw Erkens in al zijn levensbehoeften voorzagen. De kinderen kregen de strikte opdracht nooit over deze extra bewoner te praten. Daarna gaf hij gevolg aan het verzoek van het Verzet om naar Engeland te gaan langs een illegale vluchtroute, om dan als militair arts de geallieerde strijdkrachten te kunnen dienen. Hij heeft Engeland niet bereikt, maar werd gearresteerd vlak voor hij de Spaanse grens kon overschrijden. Na een bizarre tocht als gevangene, door het oorlogvoerende Frankrijk, kwam hij terecht in het concentratiekamp Dachau. Dit overleefde hij, omdat niemand wist dat hij een Jood was: Een Joodse onderduiker in een Duits concentratiekamp! Voor meer details wordt verwezen naar het in memoriam van Max Rens.

In de jaren negentig van de vorige eeuw werd het contact tussen de familie Erkens en Max hersteld.

De heer en mevrouw Erkens (Foto's: Yad Vashim)